

پیرامون ادبیات

پیرامون ادبیات، عنوان کتابی به قلم هلیس میلر نویسنده متفلسف آمریکایی است که با ترجمه علی اصغر بهرامی از سوی نشر نی چاپ و منتشر شده است.

این کتاب در شش بخش به مباحثی چون ادبیات چیست و «ادبیات به منزله واقعیت مسجازی، «راز ادبیات»، «چرا باید ادبیات خواند...» می پردازد.

هلیس میلر استاد ممتاز ادبیات انگلیسی و ادبیات تطبیقی دانشگاه کالیفرنیا است. وی خواندن را از سن پنج سالگی شروع کرد، با این هدف که بتواند کتاب مشهور و معروف آلین در سرزمین عجایب را، او خودش به تنهایی بخواند و این خواندن تا امروز همچنان ادامه دارد و در این کتاب هم فعلی را به کتابهای آلین در مقام ساخت شکستی اختصاص داده است.

میاشتی که میلر در بخشهای متعدد این کتاب دنبال می کند، از جمله مباحثی با استناد از نظرات و تئوری تازه ادبیات نوین است که به مطالعه جهان کاملاً نوانو دانسیاوتسکی، هنری جیمز و زبان ناتورالز بنیامین می پردازد. ادبیات به مثابه دروغ در آثار پرست، آواز سرن های مورس بلاتشو، ادبیات به مثابه یکسره آن دیگران از دریدا، دفاع اسرطمان از شعر، چرا افکارون از شکری می نویسد، مؤلف در مقام استاد شیاد، ادبیات در مقام کش زبانی از دیگر مطالب بجا توجه این کتاب است.

نشر نی کتاب «پیرامون ادبیات» را در ۲۳۰ صفحه به قیمت ۲۴۰۰ تومان عرضه کرده است.

سیاسی، زمان داستان، کند می در نظر می رسد و مخاطب جوان امروز، این زمان را برای روی دادن اتفاق ها، نزدیک و قابل لمس نمی بیند، اما دیالوگ ها، اینجا هم به کمک غلامی می آیند. نویسنده به مدد بهره گیری از تکنیک خلق شخصیت ها در پس گفتارهایی ساده و بعضاً باطنی تر ندهد، هم را برای زبانی و تاب می کند. داستان را - و هم در تلاش است، آدم ها را تب و تاب نیندازد، به هم علاقه داشته و نامزد هستند، قابل لمسند و ساده، ظاهر می آید این داستان از اسحاقی گرفته تا سپر و خرتی که در آن می آید، کثرت برای پیدا کردن مانند آنها، به قدر درس بیستیم و احتیاجی نیست برای پیدا کردن نامزد آنها، به قدر بیستیم و بیست و یک، این به نتیجه برسم که آنها در دنیای دیگر با حداقل زمانی دیگر، سیر می کنند. تبعات وارد شدن به مسائل اجتماعی سیاست آن هم با توجه به شرایط آن زمان - قبل از پیروزی انقلاب - و آمیخته شدن آن با مفاهیمی چون عشق و وفاداری، از راهکارهای دیگر نویسنده برای رسیدن به روایت است. اینجا نیز یکی دو دیالوگ، وصله ناچیز داستان غلامی خواندنی هستند که به شکل می دهد.

صفت خوب، توصیف گر کتاب احمد غلامی است و اگر چنداشجه در مرحله ویراستاری کتاب، از چشم پنهان نامند، می شد با قاطعیت بیشتری، این مجموعه داستان را اثری متفاوت نام داد.

نمی دانم چرا وقتی می خواستم نخستین کلمات مجموعه داستان «تومی گی من اونو کشتم» را به قلم احمد غلامی، نویسنده معاصر بخوانم، به یاد آگارسیا مارکز، اقدام او به دلیل قرابت اثر که دو نویسنده، تفاوت های بنیادین در اثر دارند و به خاطر نگاهشان به مسائل، بلکه نوع خاص استناد غلامی از دیالوگ هایش، مرا به یاد نویسنده شیر کلمبیا انداخت.

آگارسیا یا کلمبیتو، در زندام که روایت کند، دیالوگ را از برای قدرتمند در ادبیات می داند و از طرفی، آن را بسیار خطرناک. چرا که معقد است دیالوگ آقدر حساس است که نمی شود برخی از آن استفاده کرد. پس از کش و قوس های فراوانی که مارکز با این مقوله داشته، سرانجام طی یک آزمایش موفقیت آمیز، گزارش را می نویسد از غرق شدن یک کشتی نیروی دریایی، آن هم از راه تپاها ملوان نجات یافته که خسته و گوفه، گوشه بیمارستان آمده... مارکز اما دیالوگ را برگ برنده کسی می داند که می تواند آن را چون الماس بتراند و سر جایش بگذارد. نمونه ای از دیالوگ های درخشان مارکز را می توانید در روایت در مردن بخوانید و نیز در کتاب تلخکامی برای سه خولگر.

احمد غلامی، نویسنده باهوشی است. شاید این جمله، مدخل مناسبتری بشماردای پراختن به مجموعه داستانی که منتشر کرد. در کارنامه ادبی غلامی، پیش از این کتاب، نام هایی چون «فلا اسم ندراده» و «کش های شیطان را نبوی»، به چشم می خورد. برگردیم به جریان دیالوگ ها. کتاب حاضر، کتابی دیالوگ مدار است. از طریق همین دیالوگ ها است که فضای دنیای آدم های داستان هایش را ترسیم می کند. اما قبل از هر چیز باید به خوش شدن این کتاب اشاره کرد در نخستین وظیفه ای که در ادبیات یعنی بندت و سرگرمی را به ارمان می آورد. نوی یک فرصت مختصی می توان کتاب را خواند، چون استاده دیالوگ های یک حرف صمیمی، یعنی حذف کلمات، یعنی حذف هر آنچه می توانست به داستان های غلامی خنده ای وارد کند. این روایت غلامی را باید نویسنده ای هوشمند دانست. هر چند که روی او یک تیغ آرمو قرار داد.

مطابق حرف راستو قرار دادی؟

این عنوان نخستین داستان از مجموعه سه داستانی غلامی است. یکی حوصله و دقت کافی است تا از پس دیالوگ های کارآمد غلامی، به فضایی برسیم که روی مد نظر دارد. دو سرباز - شاید هم یکی - نوی سرباز، از راه گمشدگان می گویند. اگر از یکی دو دیالوگ نسبتاً ضعیف تر بگذریم، به ظرف مودت درون فضای جنگ و جدایی، به جبهه ای روایتی شیرین و خوب، و دو نفری یو سنگر گردان از شرایطی حرف می زنند و از کارهای که تنها شنیدنشان در آن روزهای می تواند جانده باشد.

براندازی این مطلب، به یزکی نویسنده کلمبایی اشاره کردم ولیکنه، او نوشتن طریقی که یکی دیالوگ هم فضا را بدست آورد هم به قهرمان داستان - گزارش - شخصیت بدهد. غلامی،

راه رفتن روی لبه تیغ

در همین داستان به مخاطب، نیکوید داستان روان و بدون شاخ و برگ های اضافی را می دهد. جملات با پختر بگویم، دیالوگ ها، کسبوی هستند و این، حوصله خواننده را نمی برد. و اما پایان عید، شیوه ای است که داستان خست غلامی از آن بخوبی سود می برد. یکی از منتقدان فرانسه در مجله ادبی پاریس می نویسد: «این تعامل بین فضاسازی و آدم هایی که در آن به ایفای نقش می پردازند، می نویسد، بل استر در سه گانه خود، نشان داد که می توان از تکنیک های خوبی در پرداخت مسائل استفاده کرد. او درباره «کشو آخرین ها» ابتدا فضاسازی می کند - با چند جمله، تیز تند و کوتاه - و بعد «آلوم» را در آن فضا راه می سازد. برگردیم درباره «ارواح» این آدم ها هستند که با تعریفی که از آنها ارائه می دهد، فضای اطراف خود را می سازند. ذهن مخاطب، فرصت درگیر شدن پیدا می کند و می تواند در خلال ورود و خروج آدم ها نسبت به موقعیت ها، فضایی ابتدایی داشته باشد.

داستان دوم احمد غلامی، تلفیقی از تعامل فضای شخصیت هاست. به علاوه روایت تاریخ و به تصویر کشیدن قضاوت آدم ها در مواجهه با موقعیت هایی که پیش رو دارند و از آن، روست می خورد.

فخجان ایی عنوان این داستان است. زمان، قبل از پیروزی انقلاب است و حضور ساواک در صحنه و عرصه های اجتماعی و

پیرامون ادبیات

آینده سرشت انسان

مهندس ژنتیک و آینده سرشت انسان، به قلم یورگن هابرماس با ترجمه حبیبی امامی از سوی انتشارات نقش و نگار و به بازار آمد. این کتاب که با عنوان فرعی «تأملی در مسائل اخلاقی، حقوقی و فلسفی شبیه سازی انسان» ترجمه شده، شامل سخنرانی هابرماس در سال ۲۰۰۰ است که به مناسبت دریافت جایزه مارگریت آگنر در دانشگاه رومینگ ایراد شد.

میثاقی بحث کتاب نوعی تمایز بین نظریه کنائتی عدالت و اخلاق ذهنیتی کی بر که گاردی است و در آن از محدودیتی دفاع می شود که تفکر با مابعدالطبیعی با توجه به مواضع الزام آور بر سواالات اساسی زندگی خوب یا زندگی هرز نرفته اعمال می کند. این امر زمینه مقابله ای برای یک سؤال رفیع است که در پرسش بحث های برآمده از فناوری ژنتیکی مطرح می شود: آیا بیولوژی می تواند مقدمه مشابهی را در مباحث مربوط به اخلاق گونه پدیدآورد؟

نویسنده در مقدمه کتاب می افزاید: «ممکن است روزی اقداماتی که فعلاً بحث انگیز است به مثابه اولین قدم در حرکت به سوی نوعی بهسازی نژادی انسان در نظر بگیریم، بهسازی ای که بر عرصه تقاضا تنظیم می شود. تحقیقات جنین و تشخیص ژنتیکی قبل از نطفه گزینی تخم باعث به وجود آمدن هیجانات شدید می شود، زیرا آنها نمونه ای از خطری است که با استعمار تولید مثل انسان پیوند دارد.

انتشارات نقش و نگار این کتاب را در حوزه آثار فلسفی در ۱۵۶ صفحه و به قیمت ۱۷۰۰ تومان برای کتابفروشی ها کرد.

شام اسرارآمیز لئوناردو داوینچی!

روزنامه های جهان از جمله نیویورک تایمز و گاردین در بخش های مختلف ادبی و سرگرمی به زمان یک نویسنده اسپانیایی پرداختند که حساسی کرد و خاک کرده است. زمانی که اخیراً درباره ارتداد لئوناردو داوینچی به خاطر کشیدن تابلوی شام آخر شده با فروش بیش از ۵۰۰ هزار نسخه در سراسر اروپا و مدت زمانی کوتاه به یکی از پرفروش ترین کتاب های اروپا تبدیل شده است.

این زمان که شام اسرارآمیز نام دارد، لئوناردو داوینچی نقاش برجسته ایثالیایی را به خاطر کشیدن تصویر چهره خود در میان تابلوی شام آخر مزه اعلام کرده و هم می کند که این تابلو سنت سنتی، را حاکم نشان می دهد و بیامی گفتار میز را در خود پنهان کرده است.

خاورسیرا، نویسنده اسپانیایی این زمان ادعا می کند که ۹۰ درصد آن را بر اساس واقعیت نوشته است. با فروش بیش از ۵۰۰ هزار نسخه از این شام اسرارآمیز و در مدتی کوتاه که در اروپا، به نظر می رسد این زمان بزودی به رقمی جدید برای کتاب پرفروش ابرمز داوینچی، اثر «دان براون» تبدیل شود.

داستان های عامیانه ایرانی

مجموعه ای از داستان های عامیانه ایرانی که در قرون گذشته مکتوب شده اند از سوی انتشارات قنقوس منتشر می شود. انتشارات قنقوس که اخیراً بر صرافت چاپ ادبیات عامیانه ایرانی افتاده، در نخستین کتاب عنوان کتاب از این مجموعه را به نام «حسن کرد شستری» و «شیروه نامدار» و «مختار نامه از عطاء الله بن حسام واعظ هروی و ملنگ جمشید علی محمدعلی نقیب الممالک با ویراستاری علیرضا سیف الدینی در هباتی شکل و زیبا چاپ و منتشر کرده است. در ادامه آثار دیگری نیز از همین مجموعه برای چاپ تدارک دیده است.

امیر حسین زادگان مدیر این انتشاراتی بر این اعتقاد است که: «داستان های عامیانه فارسی گنجینه هایی از مضمون و متنی و ادب و رسوم فارسی زبانان به شمار می رود و توجه آن با پادشاه فرهنگ و ادب کشور پنهان است به دست زبان فارسی. ناشر در چاپ جدید این مجموعه با بهره گیری از مقدمه ای متعدد و خطی و به کارگیری رسم الخط جدید، نسخه ای ویراسته و از اد امکان داد و در نظر این ناشر این مجموعه داستان ها به هر چه پیشه افراد جامعه به جگه کتابخوانان ازبانی می کند.

یک سال در میان ایرانیان

بیک سال در میان ایرانیان، سفرنامه معرفی به قلم ادوارد براون مورخ و محقق معروف انگلیسی است که با ترجمه مانی صالحی علامه از سوی نشر اختران چاپ و منتشر شده است.

این کتاب که نخستین بار به زبان انگلیسی در سال ۱۸۹۲ منتشر شده، به دلایل مختلف نتوانست نظر مخاطبان را آنچنان که سزاوار بود، جلب کند. این سفرنامه به لحاظ محتوایی بسیار غنی تر از خاطرات معمولی یک سفر است و حد و اندازه سفرنامه های معمول فراتر می رود.

ادوارد براون در این سفرنامه ضمن معرفی دقیق و ارائه تصویری زنده از سرزمین و مردم ایران، در واقع راهنمای مطمئن و مرجع موفق ادبیات و تفکر جدید ایران است.

ادوارد براون که در سال ۱۸۸۲ تعطیلات تابستانی اش را در فلسطین به می گذراند، دست سرشوندت سوز ناشی از آتش ای را به سمت ایران رقم زد. جدایت تقوف العاده فارسی، مخصوصاً در زمینه عرفان و تصوف بود که علی السلیان تحصیل در این سخن این محقق و پژوهشگر را سخت به خود مشغول کرد و از روی بزرگی سفر به سرزمین فارسی حافظ و سعدی شد. سرانجام در سال ۱۸۸۷ با استقامت از امکانات دانشگاه به سرزمین روهایش سفر کرد و طی آن دوره اقامت در ایران کتاب یک سال در میان ایرانیان را نوشت و منتشر کرد که به بازتاب گسترده ای در میان کتابخوانان داشت.

انتشارات اختران این کتاب ۶۰۰ صفحه ای را به قیمت ۵۵۰۰ تومان روانه بازار کرده است.

زمان سنگی» کتاب برگزیده سال ۲۰۰۵ یونان!

کتاب «زمان سنگی» مجموعه ای از اشعار یانوس ریسنوس با انتخاب و تدوین و ترجمه فارسی فریدون فریاد شاعر و مترجم ایرانی ساکن یونان برنده جایزه دولتی (ملی) کشور یونان در رشته ترجمه ادبی از زبان یونانی به زبان فارسی شد. این جایزه که مهم ترین و بزرگ ترین جایزه ادبی یونان است، همه ساله به شاعران، نویسندگان، پژوهشگران و مترجمان برگزیده اهدا می شود. در رشته ترجمه ادبی دو جایزه در نظر گرفته شده است، یکی برای ترجمه از زبان یونانی به زبان فارسی و دیگری ترجمه از زبان های دیگر به زبان یونانی. در مورد اول، کتاب «زمان سنگی» این جایزه را از آن خود کرد.

داوران رایک هیات ده نفره از اساتید دانشگاه، منتقدان ادبی، مترجمان، شاعران، نویسندگان و کارشناسان فرهنگی وزارت فرهنگ و تمدن یونان، به ریاست «فوتیس دیمتریو کپولیوس» استاد ممتاز دانشگاه این تشکیل می داد. این هیات آثار برگزیده را از طی چند مرحله، به نام «سنگی از زمان سنگی» برگزیده بهترین ترجمه ادبی از یونانی به زبان فارسی در سال ۲۰۰۵ میلادی اعلام کرد. گفتنی است که ترجمه ای در این کتاب به نام «زمان سنگی» از اشعار مختلف برای داوری ارسال شده بودند.

خبرسازان

سال تحصیلی آینده، دانش آموزان کلاس نهم راهنمایی در مرشد های ارمنی زبان، شعرهای یک شاعر معاصر ایران را می خوانند. برنامه زبان آموزشی ارمنی، بخش هایی از منظومه ارمنی «ماسبس که نویست» اثر احمد نوری زاده را به همراه ترجمه ادبی مترجم و شاعر ایرانی به عنوان یک درس در کتاب درسی دانش آموزان مقطع دوم راهنمایی مدرسه های ارمنی زبان، گنجانده اند. احمد نوری زاده، شاعر غیرارمنی است که در زبان ارمنی نیز شعر می سراید. وی تاکنون با انتشار ۲۷ مجلد کتاب کوشش های بسیاری در راستای شاساندن تاریخ و فرهنگ ارمنی به خوانندگان فارسی زبان کرده است. «ملازم سردار شامی نامه ها» و «شب تنهایی و رویاهای نام دو مجموعه از شعرهای ارمنی این شاعر است. سومین مجموعه شعرهای ارمنی نوری زاده به زودی با نام وقتی به یاد تو می افتد، منتشر خواهد شد. او که چندی پیش دو مجموعه از شعرهای فارسی خود را با نام های «چراغ های ناگذاز نظر فشاننده» و «در شب و زمستان جهان» عرضه کرده بود، به تازگی نیز چاپ دوم «مجموعه سال سفرهای ارمنی» را منتشر کرده است. این اثر که یک سال اول در سال ۱۳۸۳ منتشر شد، دربرگیرنده ترجمه ۵۰ شعر و منظومه از ۷۲ شاعر نامدار ارمنی جهان با پیشگفتاری برخی جیبه های تاریخی و فرهنگی ارمنستان است.